לו א מיי׳ פי״ו מהל׳

לאוין רמב טוש"ע י"ד סימן רלד סעיף כה: לש ג מיי" שם הלכה יד

ב ד ה מיי׳ פ״ד מהלכות

סוטה הלכה ב:

בעי' דלימה בהדיה מופר לכי שמענה

כדפרישית לעיל: ופרכינן לכי שמע

ליפר לה. דכיון דסוף סוף לא חיילא

הפרה עד ששמע בעל ההיא שעתא

ליפר לה איהו גופיה: סבר דלמא

מטרידנא. ולא אהא זכור להפר נדריה.

והתם במסכת נזיר (ד׳ יב:) פרכינן למאי

דמוקמינן התם הא מתניתא כר"א

דאמר שהבעל יכול להפר נדרי אשתו אף על פי שלא חלו למה לי למנויי

אפוטרופום ליפר לה איהו כשילך

ומשנינן סבר דלמה השתלינה הו

רתחנא או מטרידנא ההיא שעתא.

וא"ת וליפר לה איהו השתא וי"ל דלא

ניחא ליה להפר נדריה שתדור בעודה

אצלו דדלמא נדרה מידי דניחא ליה

דתתסר ביה. מיהו אכתי קשיא ליפר

איהו מהשתא כל נדרים שתדור משעה שילך ועד שישוב והעלוה בלריך עיון.

ולי אפשר דבעל חייש דלמא בעינא

נדרים הלכה יג סמג

טנכה יד ע שם סעיף כט:

הכא נמי דאמר ליה לכי שמענא מיפר

ל) ב"ב כל: מכום ים: מנחות יח: קג: קדושין כה. יבמות קד: חולין סג: נדה סו:, ב) סוטה ח. ותום׳ סו., כ) סוטה לו. [עוס דנגעים פ"א תוספתא סוטה פ"א], ג) [בתוס" דנגעים פ"א הכי איתא רבי יהודה אומר וכו׳ אלא משום שנאמר והקריב אותה הכהן במדבר ה' פט"ו אחת הוא דקוטה פ"א ודע דרמב"ם יקוטה פי הידע די נוצר ס פ"ד מהל" סוטה כתב שנאמר והעמיד אותה הכהן ועל כרחד טעות נפל בספר ישני פינון טשומ יפני בפפר הרמב"ם כי לא נמלא פסוק זה ול"ל והקריב אותה הכהן], ד) [ל"ל אומרת],

תורה אור השלם ו. והשקה את האשה יר יְּיִּיִּשְׁקְּוּי עָּגֹי יְּיִּגִּשְּׁוּ אֶת מֵי הַּמְּרִים הַמְּאְרֵרִים וּבָאוּ בָהּ הַמִּיִם הַמְאָרֵרִים לְמָרִים:

הגהות הב"ח

(h) רש"י ד״ה וקפריך וכו׳ ליפר לה הוא הבעל ומשני וכו' אשתה גם אני:

גליון הש"ם

. גם' שנאמר וחשקה אותה. ע' סוטה דף ח. וברש"י שם ד"ה אותה:

פירוש הרא"ש ראמר ליה לבי שמטנא יכשאשוב ואשמע נדריה תחול הפרתך לתפרע: לכי שמע ליפר לה. מאחר שאין הפרה מועלת עד שישמע נדריה למה ל"ל לאפוטרופוס שיפר לה מחילה לכשישמע הבעל יפר לה: סבר דלמא ממרידנא. שמא כשאשמע נדרה אהיה טרוד ויעבור היום ולא אפר לה: חרש מהו שיפר שמדבר ואינו שומע דכתיב ואני כחרש לא אשמע וכאלם לא יפתח פיו אבל חרש דרבנן ברמיזה לא מלי מפקע נדר דאורייתא ועוד שדינו כשוטה: כל הראוי לבילה אין בילה מעכבת בו בו'. בפ' המנחות והנסכים (דף קג:) תנן דהנודר מנחה של ס"א משרונים מביאם בשני כלים

דאמר ליה. לשליח לכי שמענא לנדרה הפר לה: וקפריך לכי שמע הרא נמי דאמר ליה לכי שמענא. דאמר ליה לאפוטרופוס כל ליפר לה (h): הוא. הבעל סבר דלמא מיטרידנא: משום דבר נדרים שחדור אשתי הפר ותחול הפרתה לכי שמענא ואפוטרופום משמע הוא. וקרינן ביה ושמע אישה ואדהכי מצי מיפר: היינו דר' נמי בהאי לישנא אמר לה לאשה מופר ליך לכי שמע בעליך אבל זירא. דאמר במסכת מנחות בפ' המנחות והנסכים והכי הוא אמר לה סתמא לא דלא עדיף אפוטרופום מבעל גופיה ובבעל גופיה

שאלו שאלה לעילא מדר׳ יהודה בר אילעאי מנין לאומר הרי עלי ששים ואחד עשרון שמביא ששים בכלי אחד ואחד בכלי אחד והכי תנינן במתני׳ מתנדב אדם מנחה של ששים עשרון ומביא בכלי אחד ואם אמר הרי עלי ששים ואחד מביא ס' בכלי אחד וא' בכלי א' פתח ר' יהודה בר אילעאי והתם מפרש כו' א"ל הרי הוא אומר כל מנחה בלולה בשמן וחריבה אמרה תורה הבא מנחה שיכולה להבלל וקים להו לרבנן דס' נבללין בכלי אחד ויותר אין נבללין כו' ופריך התם מאי טעמא משום דאין נבללין אלמא דבלילה מעכבת והתנן אם לא בלל כשר ומתרץ רבי זירא כי אמרינן דבלילה [אין] מעכבת בראוי לבילה כגון ששים עשרונים הראוי לבילה אם לא בלל כשר וכל שאין ראוי לבילה כגון ששים ואחד בילה מעכבת ומאחר דאין נבללין אין מביאין. ה"נ גבי

חרש כל הראוי לשמוע כגון שאינו חרש בדידיה אין שמיעה מעכבת ובעל מיפר בלא שמיעה ושאינו ראוי לשמיעה כגון חרש שמיעה

מעכבת בו ולא מלי מיפר: או דלמא ושמע אישה לא מעכב. כלל: בבת אחת. בדיבור אחד: דוקא. יניא אותה ולה שתים בבת החת: שתי סוטות כהחת. בשתי כוסות: שלבה גם בחבירתה. הואיל ויש (כ) לי חברתה די אחרת מה בכך אם אשתה אני: והשקה לבדה. דוהשקה דוקא משמע אחת ולא ב': מתני'

לה לכי שמע ליפר לה הוא סבר דלמא מטרידנא בעי רמי בר חמא חרש מהו שיפר לאשתו אם תמצא לומר בעל מיפר בלא שמיעה משום דבר מישמע הוא אבל חרש דלאו בר מישמע הוא היינו דר' זירא יידאמר רבי זירא יכל הראוי לבילה אין בילה מעכבת בו וכל שאין ראוי לבילה בילה מעכבת בו או דלמא ושמע אישה לא מעכב אמר רבא ת"ש ושמע אישה בפרט לאשת חרש שמע מינה איבעיא להו בעל מהו שיפר לשתי נשיו בבת אחת אותה דוקא או ילאו דוקא אמר רבינא ת"ש י יאין משקין שתי סומות כאחת מפני שלבה גם בחבירתה ר' יהודה אומר הלא מן השם הוא זה אלא משום •שנאמ' יוהשקה אותה לבדה:

למיהדר בהפרה זו ואי מיפר הוא מז השתח וכר"ח לא מלי הדר ביה וכי ממני אפוטרופוס כל שעתח ושעתא בידיה הוא דאי בעי למיהדר בשליחותיה דשליח מלי הדר. והך בעיא אע"ג דלא מפשטא הכא מפשטא מבעיין דבסמוך דבעל מיפר בלח שמיעה וכדחפרש עלה בס"ד: בעי רמי בר חמה חרש מהו שיפר לאשתו. חרש המדבר ואינו שומע: משום דבר מישמע הוא. וכיון דראוי הוא לשמוע לא מעכב ביה שמיעה. ומסקינן דבחרש מעכבא בי׳ שמיעה מדתניא ושמע אישה פרט לאשת חרש. וכתב הרמב"ן ז"ל דדוקא חרש משום דלאו בר שמיעה הוא אבל איניש דעלמא דבר

שמיעה הוא לא מעכבא ביה שמיעה דנהי דליכא למיפשט בעיין דלעיל מדתניא ושמע אישה פרט לאשת חרש דנימא מדנקט חרש משמע דהיכא דהוי בר שמיעה לא מעכבא ביה שמיעה דליתא משום דאיכא לדחויי דלמא משום אורחא דמילתא נקע חרש וה"ה דבעל בעלמא דאי לא תימא הכי לעיל אמאי לא פשטוה לההיא בעיא מהך ברייתא אלא ודאי משום דאיכא לדחויי כדדחינן. מיהו אפילו הכי כיון דקאמר רמי בר חמא אח"ל בעל מיפר בלא שמיעה ומסמיך ליה נמי אדרבי זירא דאמר כל הראוי לבילה אין בילה מעכבת בו משמע דהכי קיי"ל ועוד דפשטייהו דמתני' והנך מתנייתא דלעיל בהכי רהטי ואע"ג דשנינהו אשנויי לא סמכינן. וכן דעת הרמב"ם ז"ל: איבעיא להו בעל מהו שיפר לשםי נשיו בבם אחם. שאם נדרו שתיהן ואמר להן מופר לכון: אוסה דוקא. ביום שמוע אישה יניא אותה ובמדבר לן. והא דבעיא בבעל ה"ה באב דגבי אב נמי כחיב אותה: מפני שלבה גם בחברסה. שפעמים שחברתה טהורה והיא טמאה וכשתראה חברתה אומרת טהורה אני תגים דעתה ולא תרצה להודות וימחק שם שנכתב בקדושה: לא מן השם הוא זה. לא מפני טעם זה אמרו דאין משקין שתי סוטות כאחת אלא משום שנאמר והשקה במפיק ה"א דהוה ליה כאילו כתב והשקה אותה ודרשינן אותה לבדה: ולעגין הלכה איכא מ"ד דרבינא מדרבנן מוכח לה לבעיין דלא משמע להו אותה דוקא דהא יהבי טעמא מפני שלבה גס בחברתה הלכך נקטינן דבעל מיפר לשתי נשיו כאחת והכי איתא בחוספתא דמכלתין (רפ״ו) בפי׳ רבי יוסי בר' יהודה ורבי אלעזר בר' שמעון אומרים הפרת נדרים מעת לעת כילד היו על אשתו חמשה נדרים או שהיו לו חמש נשים ונדרו כולן ואמר מופר לכן מופרין מופר ליך אינו מופר אלא לה. ואין כן דעת הרמב"ן ז"ל משום דבפ"ק דסוטה (דף ח.) אמרינן דמאן תנא קמא ר' שמעון היא דדריש טעמיה דקרא ומה טעם קאמר מה טעם אוחה לבדה מפני שלבה גם בחבירתה אלמא לכולי עלמא דרשינן אותה לבדה ובפ' טרף בקלפי (יומא מג.) נמי אמרינן דאותה דוקא דאמרינן התם אין שוחטין שתי פרות כאחת משום שנא' אותה [במדבריט] ולא אותה ואת חברתה וכיון דבגמרין נקטינן דאותה דוקא לא איכפת לן במאי דתניא בתוספתא דדלמא משבשתא היא ולא מיתניא בי רבי חייא ורבי אושעיא. וכן נראה לי דודאי פשטיה דאותה דוקא דסוגיין הכי מדאמרינן בפרק בתרא דמכילחין (דף פו:) עלה דמתני' נדרה אשתו וסבר שנדרה בתו וכו׳ למימרא דיניא אותה דוקא היא וכו׳ וקמה לן סוגיין הכי אם לא שתאמר דנהי דאותה דוקא לענין שידע מי נדרה לענין אותה לבדה לאו דוקא. ונ"ל להלכה דכי היכי דאינו מיפר לשתי נשיו בבת אחת הכי נמי אינו מקיים לשתיהן כאחת דהא בההיא סוגיא דלקמן משמע דכי היכי דאותה דכתיב בהפרה דוקא הכי נמי לה דכתיב בהקמה דוקא וכמו שאכתוב באותה סוגיא בסייעתא דשמיא: מתני'

שמריים מכיםם בסלי מדל כל כל כשר ומשני כ' זירא דראוי לבילה בעי ובכלי אחד שאינו ראוי לבילה בילה מעככת בו: אמר רבא ת"ש ושמע בעלה פרש לאשת חרש. והא דלא לפי שאין כללים כלי למד יפה ופריך והחנן אם לא כלל כשר ומשני כ' זירא דראה לבלא בר שמיעה הוא משום דרלמת מל גופיה מספקא ליה באיניש דעלמת דרות למדי בר ממל דרוקא אם חרש מיענו קרש ללא בר שמיעה הוא משום דרלמת מל גופיה מספקא ליה באיב בשתי בותר אחד. והיה דמספקא ליה באב בשתי בנותיו וחדא מינייהו נקט: אותה דוקא. הא דכמיב ואם ביום שמע אישה יניא אותה מי דרשין דרא מושר בבת אחד. והיה דמספקא ליה באב בשתי בנותיו וחדא מינייהו נקט: אותה דוקא. הא דכמיב ואם מיום שמע אישה יניא אותה והשקה לבדה. והשקה מפיק ה"א וכאילו כמיב והשקה בי מושרן ב' מושות באחד. אין מביאין לעורה ב' נשים סוטות להשקותן ביחד: מפני שלבה גם בחברתה. ומפני צוות מבתה לא משום שנאמר והשקה לבדה. והשקה מפיק ה"א וכאילו כמיב והשקה פלוגמא דמנאי היא:

כל הראוי לבילה. דקתני האומר הרי עלי ס"א עשרונים, מביא ס' בכלי אחד ואחד בכלי אחד, ומפרש טעמא משום בר הראהי רבירה. יקסני הסוחת היר עבי טים ששרונים, חבים על ככל שחד ומחד ככל יחוד, וחפוש טעות משום בקים לה ו לרבע בקים להו לרבע הששים כגללות בכל אחד אבל סייא אינו נכללות יפה, ומוחבינן וכי אין נכללות מאי היו והסתן אם לא בלל בסר, ותשני רי זילה הראי לבילה אין דילה מעכבת בו, דאפילו אם כלל כשר ושאין ראוי לבילה בילה מעכבת בו, דראוי לבילה בעיק, דאפשר להסקיים בה מלות מנחה (יבחות קה. ובעריה קדושין בה. סרות יח: חודין פג: סוחות יח: קב:) וססולה הואיל ואי בעי לבלול לא מצי למבלל (גדה סו:) כלומר מה שאי אפשר לבלול מעכבת בו, דכיון דכתיב וילק עליה שתן ולוה לבלול, דכתיב בלולה, ש"מ שלוה הקב"ה להביא מנחה שיכול לקיים בה מצוח בלילה, וכשהוא מביא ששים ואחד, מנחה כוו

תוםפות

ומשני לכי שמענא הפר לה. כלו' הפר ותחול [הפרתך] כשאשוב ממקום ואשמנום. להפרחו פנוני השמתנס, דהפרתו מועלת בזה הענין, הלכך תשוי נמי שליח: לבי שמע ליפר לה. אחר שישוב יפר, ולמה לו לעשוי שליח: משרידנא. לעקר עלים. בשאשוב ולא אשמעם. חריד ויחר לה איהו, פי׳ כשיסע יאמר כל נדרי׳ שתדורי מופרים דהא אוקימנה כר"ה, ומסיק תלמודה דילמה משתלינה או רתחנא. פי׳ בנסיעתו יהיה עלב וישכח מלהפר. והא לא קשי' ליה ליפר מיד [ויאמר] כל נדרי׳ שמדורי מופרי׳, דאיכ׳ למאן שאינו רולה לבטל נדרי׳ כי אם משעה שיסע ואילך, אבל אי קשיי הא קשיי יאמר לה כל נדרי' שמדורי [משאסע] עד שחבות הרי הן מופריי, ולמ' לי אפטרופוס: את"ל בעל מפר בלא שמיעה. דבר שמיעה אין שמיעה שמיעה מעכבת בו, כדר' זירא [דלמת] כל הראוי לבילה כו': [ושמע] אישה פרש לאשת חרש. פי המנט' ומדלא ממטט דעלמא מיפרן אע"ג דלא שמע, וקש' א"כ אמאי לא אייתי רבא גופיה למפשט בעיין דמפר בלא שמיעה (לעיל עב:), לכך נראה דאיכ' לדחויי דשמא חרש פשיטא ליה לחנא אבל אחר איבעיא ליה, דהכי יי׳ בפ״ק דקידושי׳. אליעזר שיחיה: בעל מהו שיפר לשתי נשיו. אותה דווקא. ואס ניום שמוע אישה יניא אותה

פמדע מישה יפית מועה (במדבר ל): מפני שלבה גם בחברתה. ולא מדאג עונש

מחק המגילה בראותה שכן

השם. לא מפני [טעם זה]: שנ' והשקה. מפיק ה״ה, דמשמע דהשקה אומה ולא

חברתה עמה:

לא אה להדיא, והרי הוא כמדיא מנחה מן הקטניום דאינה כלום, שכל דבר שלוה הקב"ה להדיא, יש עיכוב בעיקר הבאחו להביא באוחו ענין שלוה הכסוב ולא בענין אחר, אבל מלוח האמורות באוחה מלוה, כגון מנופה בקרבן, בלילה במנחה, יש שמעכבין אם גילה הכחוב לשנות עליו לעכב, ויש שאין מעכבין (דשב"ט ב"ב פא:). מפבי שלבה גם בחבירתה. שמא האחת עומדת על בורייה ואינה מודה לומר טמאה אני, וחברתה שהיא טמאה רואה את זו שאינה מודה וסובלת את בושתה יטהות שנותע של פוריים וחים מחים פותר שונה היות, והנומים שביש עותה דוגה ותו זו שרים מחים ותוכם הפוספים ולבה מעב ולבה מתגבר עליה לעשות כמו זו ואינה מודה (טומה ח.). לא כוך חשם הוא זה. לא זהו הטעם שאמרת, הטעם העיקר הלאמר כדבר (שם).